

Karácsony-idéző

A körkérdésről egy régi történet jutott eszembe, amely talán mindannyiunk személyes emléke is lehetne:

Teherpályaudvar, tele vonatokkal, a vonatok zsúfolásig telve menekültekkel, sebesült katonákkal. Köztük egy idős baka csecsemővel, akit halott édesanyja mellől hozott magával. Minden egyes állomáson kikiabál a báméskodó tömegbe, kerítsenek egy asszonyt, s minden egyes állomáson talál is egyet, aki a gyermeket megszoptatja. Minderről a felcseperedett kisfiú mesél, nem tudni pontosan, kinek, mintha a történet nem is vele esett volna meg. Hangjában nincs panasz, nem sír, csak folynak a könnyei, észre sem veszi. Ül az utca forгатagában, a járókelők lába előtt sapkája, benne néhány aprópénz. Feje olykor álmosan lehanyatlik, s ha feltekint, néz csak, el, semerre, messzire — A csendet egy halk, gazdátlan hang törte meg: talán mindannyiunk sorsa most dől el, ennek a kisfiúnak a sorsán.

* * *

Nézni, de honnan a betlehemi jászolt? Mi történik ott, akkor: itt és most? Mi vezett, veszik el, általam, bennem; megértem-e bűnemet? Jól kérdezni, és jól nem kérdezni. — A hely, ahonnan nem lehet büntetlenül félre nézni.

Arcról ismerem

Találkozás első ránézésre? Vagy inkább viszontlátás?

Évekkel a leszerelés után futottunk össze. Beültünk a közeli kávézóba. Annak idején, a laktanyában egyik este, hirtelen minden villany kialudt. A hangszórók elvesztették a hatalmukat. Mi ketten kikönyököltünk az ablakpárkányra. Bámultunk a sötétbe. Elnézegettük a szorgalmas csillagokat. És észrevétlenül átbeszélggettük az éjszakát.

Lám, most újra összefutottunk. Itt a nagy alkalom! Mégis — egyikünk sem tudott a helyzettel mit kezdeni. Csak zavartan babráltuk a kávécsészénket.

Az ember arca más csecsemő korában. Más a kamaszkorban, és ismét más felnőtté válása idején. Ő maga azonban, bár legalább ennyit változik, lényegét tekintve ugyanaz.

De mi hiányzott ott a kávézóban?

Azóta megtanultam, ha *ugyanazzal* a valakivel akarok találko-